

УДК 796

**Вострокнутов Леонід Дмитрович, Клименченко Вікторія Григорівна**  
**Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди**  
**(Харків, Україна)**

## **ПРО СТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ СПОРТИВНИХ АРБИТРАЖНИХ СУДІВ**

**Анотація.** Не підлягає сумніву істина про те, що фізкультурно-спортивна діяльність давно стала невід'ємною складовою частиною життя нашого суспільства (Вострокнутов Леонид Дмитриевич. Спорт как отражение событий в обществе. Актуальні проблеми розвитку традиційних і східних єдиноборств. Збірник наукових праць учасників IX міжнародної науково-методичної конференції (06.03.2015), Харків, 2015, С.88-91). Всі проблеми, що мають місце в суспільстві – аморальність, корупція, професійна безграмотність чиновників, марнослів'я, цинізм та інші – проєктуються на фізкультурно-спортивну діяльність. Наслідком вищевикладеного є множинні конфліктні ситуації під час проведення змагань з різних видів спорту, що особливо стосуються об'єктивності суддівства, допінг контролю, дотримання етичних вимог, у тому числі по відношенню до спортивних суддів тощо. Для впорядкованого розгляду вирішення подібних конфліктів доцільно створити в Україні суди з вузькою спеціалізацією: розгляд спірних моментів і конфліктних ситуацій при проведенні змагань з різних видів спорту.

**Ключові слова:** спорт, конфлікт, суд, об'єктивність суддівства змагань.

Вострокнутов Леонид Дмитриевич, Клименченко Виктория Григорьевна  
Харьковский национальный педагогический университет имени Г. С. Сковороды  
(Харьков, Украина)

## **О СОЗДАНИИ В УКРАИНЕ СПОРТИВНЫХ АРБИТРАЖНЫХ СУДОВ**

**Аннотация.** Не подлежит сомнению истина о том, что физкультурно-спортивная деятельность давно стала неотъемлемой частью жизни общества (Вострокнутов Леонид Дмитриевич. Спорт как отражение событий в обществе. Проблемы развития традиционных и восточных единоборств. Сборник научных трудов участников IX международной научно- методической конференции (06.03.2015), Харьков, 2015, С.88-91). Все проблемы, имеющие место в обществе - аморальность, коррупция, профессиональная безграмотность чиновников, пустословие, цинизм и другие – проецируются на физкультурно-спортивную деятельность. Следствием вышеизложенного является множественные конфликтные ситуации во время проведения соревнований по различным видам спорта, особенно касающихся объективности судейства, допинг контроля, соблюдения этических требований, в том числе по отношению к спортивным судьям. Для упорядоченного рассмотрения решения подобных конфликтов целесообразно создать в Украине суды с узкой специализацией: рассмотрение спорных моментов и конфликтных ситуаций при проведении соревнований по различным видам спорта.

**Ключевые слова:** спорт, конфликт, суд, объективность судейства соревнований.

Vostroknutov Leonid, Klymenchenko Victoria  
Kharkiv National Pedagogical University named after G. S. Skovoroda  
(Kharkiv, Ukraine)

#### ON THE CREATION OF SPORTS ARBITRATION COURTS IN UKRAINE

**Abstract.** *There is no doubt that physical culture and sports have long been an integral part of life in our society (Vostroknutov Leonid Dmitrievich. Sport as a reflection of events in society. Current issues of traditional and oriental martial arts. Collection of scientific papers of the IX International Scientific methodical conference (06.03.2015), Kharkiv, 2015, P. 88-91). All the problems that take place in society - immorality, corruption, professional illiteracy of officials, vanity, cynicism and others - are projected on physical culture and sports activities. The consequence of the above is multiple conflict situations during competitions in various sports, especially with regard to the objectivity of the refereeing, doping control, compliance with ethical requirements, including in relation to sports judges, and so on. For an orderly consideration of the resolution of such conflicts, it is advisable to create courts in Ukraine with a narrow specialization: consideration of disputes and conflict situations in competitions in various sports.*

**Key words:** *sport, conflict, court, objectivity of competition judging.*

#### **Постановка проблеми.**

Після розпаду Радянського Союзу широким верствам населення стали доступними раніше заборонені і завуальовані сторони життєдіяльності нашого суспільства. Повною мірою це твердження стосується також фізкультурно-спортивної діяльності суспільства. Те, що раніше було приховане на офіційному рівні, тепер стало само собою зрозумілим питанням, як, наприклад, професіоналізація спорту – отримання грошових винагород за показані спортивні результати при проведенні змагань з аматорського (любительського) або професійного напрямку того чи іншого виду спорту. Коли спорт стає джерелом існування і засобом заробляння грошей, то у окремих людей відразу виявляються негативні якості людської суті: жадібність і любов до грошей, бажання збагатитися будь-яким чином, у тому числі через необ'єктивне суддівство спортивних змагань з використанням шахрайських прийомів. Для того, щоб розібратися в ситуації, що склалася, і ухвалити правильне та законне рішення, недостатньо бути лише юридично грамотним, треба ще мати певні знання і розуміння тонкощів того або іншого виду спорту, контролювати точне дотримання правил змагань по видах спорту, які складені відповідно до вимог міжнародних асоціацій і затверджені Національними федераціями видів спорту. Виходячи з останнього, в судовому процесі повинен брати участь, у тому числі, фахівець з виду спорту, який має відповідну освіту, бажано юридичну кваліфікацію, спортивну кваліфікацію з виду спорту, суддівську категорію як судовий засідатель.

Об'єктом дослідження є фізкультурно-спортивна сторона життєдіяльності суспільства.

Мета дослідження: обґрунтувати необхідність створення спеціалізованих судів з розгляду спортивних суперечок.

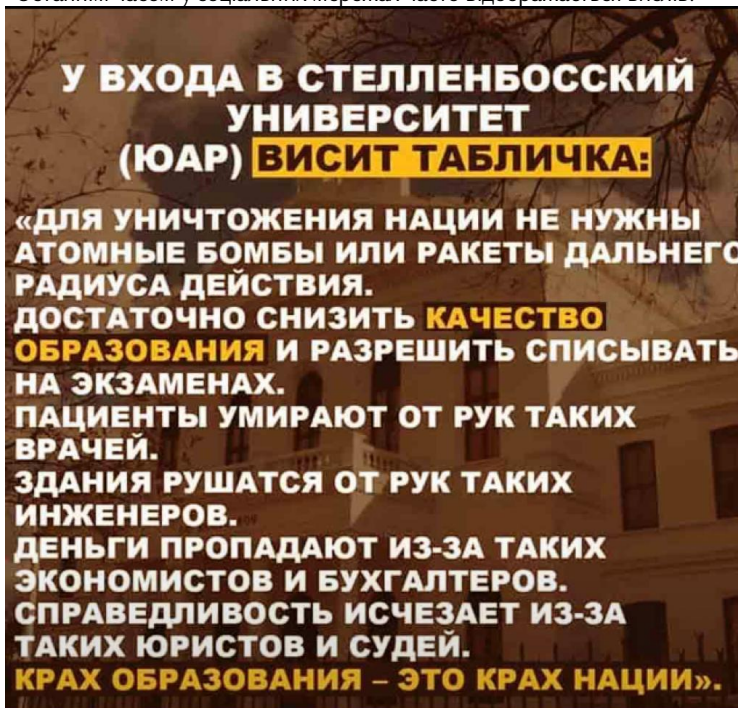
Завдання дослідження: довести до органів законодавчої влади необхідність створення спеціалізованих судів з розгляду спортивних суперечок. Внести конкретні пропозиції щодо створення і організації роботи спеціалізованих судів з розгляду спортивних суперечок.

Зв'язок з програмами, темами, планами. Роботу виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри єдиноборств, фехтування і силових видів спорту Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

#### **Виклад основного матеріалу.**

Фізкультурно-спортивна сторона життєдіяльності суспільства тісно пов'язана з іншими напрямками суспільного життя, має велике значення в гармонійному розвитку особистості, зміцненні здоров'я наших співгромадян, вихованні гідних людей.

Останнім часом у соціальних мережах часто відображається вислів: «



Дана приклад показує, наскільки високо цінується освітній процес, а спорт це не лише високі спортивні результати, а передусім виховання людей, уміння долати труднощі, що так необхідно у нашому повсякденному житті. Розвал фізкультурно-спортивної діяльності суспільства – підрип Національної безпеки, шлях до знищення нації.

Наприклад, коли, молода людина вийшла на спортивну арену, чудово відпрацювала те або інше завдання, а переможцем оголошено спортсмена, на порядок гірше за нього, то у людини, природно, може пропасти бажання до самореалізації на

спортивних майданчиках із подальшим залученням до використання шкідливих для здоров'я звичок і таке інше.

На жаль, подібні випадки в Україні, і не лише, не поодинокі. Можна скільки завгодно говорити, що переможцем буде оголошений кращий спортсмен, але коли внаслідок злочинної змови переможцем стає не кращий, а той, за кого «поклопотали», то пропадає стимул до подальшого самовдосконалення через заняття спортом, отже має місце відтік молоді із спортивних залів і поповнення завсідників пивних барів, криміналізація суспільства, розкладання нації.

З даною проблемою необхідно боротися на законодавчому рівні. Покарання за подібні прояви має бути неминучим. Особи, які дискредитували себе подібною поведінкою, не повинні допускатися не лише до суддівства спортивних змагань, але і до педагогічної, правової діяльності довічно, на них повинні накладатися значні штрафні санкції.

Вказані санкції може накладати не лише суд після всебічного вивчення обставин справи, виходячи з наданої учасниками судового процесу доказової бази, відштовхуючись від правил змагань і керуючись принципами розумності, зваженості, справедливості, змагальності сторін.

Дуже важко, що підозрюваний або обвинувачений не зобов'язаний доводити свою невинність. Тягар доведення обвинувачення і спростування доводів, що наводяться на захист обвинуваченого, лежить на стороні звинувачення.

При цьому всі непереконливі сумніви у винності обвинуваченого тлумачаться на його користь.

Міжнародна спортивна громадськість вже має досвід, пов'язаний з роботою спортивних арбітражів. Штаб-квартира суду знаходиться у Лозанні (Швейцарія). Ініціатором створення спортивного арбітражного суду став Хуан Антонио Самаранчу, в 1980 році обраний президентом Международного олимпийського комитета. Він доручив сенегальцю Кебе Мбайе розробити проект такого органу. У 1983 році МОК ухвалив рішення про створення суду, в 1984 році був затверджений його статут. Мбайе став першим президентом суду і залишався на цій посаді до своєї смерті в 2007 році ([https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%8B%D0%B9\\_%D0%B0%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%BD%D1%8B%D0%B9\\_%D1%81%D1%83%D0%B4](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%8B%D0%B9_%D0%B0%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%BD%D1%8B%D0%B9_%D1%81%D1%83%D0%B4)).

### **Висновки**

Створення в Україні спортивних арбітражних судів сприятиме вихованню громадян України в кращих традиціях нашого суспільства, зміцненню здоров'я нації, а також підніме авторитет України в очах світової спільноти, що, безумовно, позитивно вплине на зміцнення Національної безпеки країни.

**Перспективи подальших досліджень** будуть пов'язані з вивченням міжнародного досвіду в цій галузі знань, підготовкою проектів законодавчої бази, що забезпечує роботу спортивних арбітражних судів.

**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ**

1. Вострокнутов Л. Д. Спорт как отражение событий в обществе. Актуальні проблеми розвитку традиційних і східних єдиноборств. Збірник наукових праць учасників ІХ міжнародної науково-методичної конференції (06.03.2015), Харків, 2015, С.88-91
2. Вострокнутов Л. Д. Об объективности судейства в боксе. Актуальные научные исследования в современном мире: материалы XVIII Междунар. научн.-практ. инт.-конф., 26-27 октября 2016 г., Переяслав-Хмельницкий. // Сб. науч. тр. - Переяслав-Хмельницкий, 2016. - Вып. 10 (18), ч. 4 - С. 92-97
3. Коньков В. Проблемы судейства. Субъективизм судейства в боксе // Бокс: Ежегодник. – М.: Физкультура и спорт. 1977. – С.56-58
4. Пацатий А. М., Комісаренко Г. І., Кучерявий О. М., Дубров Д. Л., Чуканова В. А. Правила змагань з боксу// Видавництво Федерації боксу України. – Київ 2010. – 51 с.